

کریار
بو حوشو ینیک
به ۳ مانک یک
به شش مانک دو
به سالیك چوار ر و به ددها
املان یا ایشیکی خوبی
له بره دواییدا دهنوسریت
بو دو دیر ۳ آنه ده سینریت

پیشکوتن

حفتة جار يك درده چیت

حوشتیک
بو پیشکوتن
ده نوسری

یکی به آنه یک

— (سال ۱ ژماره ۲۲) — (روز پینچشمه ۹ محرم ۱۳۳۹ ۲۳ سپتمبر ۱۹۲۰) —

منا ناین نانی برسیتی بخون به پیجوانه نوکره کانی بیان
که ونای تو او به پاشاکان دهنو ین.

عبدالرحمن پاشا ورکرایه وه وتی که ایوه خاون عشرت
نین و امانه قوم و قیله ایوه نین هر نوکرن . امه یه که له
وختی بدبختیا له ایوه راده کن و بی وفایی ده کن .

یکیکی ترده یکیرایه وه که وختی برای عبدالرحمن پاشا
له بغداد برحمت چو یکی له نوکره کانی له سربانی و مستابو
که به مردنی عبدالرحمن پاشای زانی و « آخ » که بیک
نما من بوچ بمینم — خوی لمر خانوه که خسته خواره وه
ورد بو — کورده کان زور اترمن له مه که سورکون
بکرن بو بغداد له برسیتی بی قسه و بی نالانن خویان
راده کرن و خویان ده لین دشتی وک آکره عرب
جهنمین .

چن لمو پیش کورد سلیمان پاشا له دست عثمانی تفره ی
خوارد وچو بو بغداد هر چن چن جار یک بی وفایی
و دروکاری پاشای بغدادی دیبو . اجاره له بکراده کانی
خوی هاتنه لای وتیان ایمه همو کرانیک قبول ده کین
بلام ناتوانین له بغداد خورا کیر کین .

ماویتی

ما
ما — («») — ما
ما

صد سال لمو پیش

پاش ماوه یه

که چومه دره وه اسپیکی زور چاک به زینیکی باشه وه
آماده کرابو له لایخی پاشا وه . سوار بوم ورویم چاوم بو
خانوه بکویت که بو یان جول کرد بوم نریک به سرا بو
دیار بو که مالی یکی له وزیره کانی خوی بو که هر او
روژه بزور لو خانوه یان در کرد بو . هیچ لام خوش نه بو
که ام جوره کرده وانه بو من بکریت . کویا له روم
دورده کوت . چونکه پاشا خوامش لیکردم که من
خرنه داری خوم لکل یکی له اعیان شار بنیرم هر خانوی
که خوم پسندی بکم . چولی بکن امه یس دیسان نه ده بو
بمه ویت . دوائی له خانوه که هول دانیشتم . لم وخته دا
سلیمانی پینج خان و دو مز کوت و جمامیکی چاکی هبو
و دانیشتوی سلیمانی کویا ده هزار کسه .

چونکه تلاری خانوه که هنی پچوک بو خیو تمان له
باغه که هلدا و فرشمان کرد بو دیواخانه .

مایس ۱۱ : امر و له اغاوات و اعیان سلیمانی زور
کس هاتن بو دیدنی من و صحبتی زور کرا . یکی باسی
ده کرد که امان الله خان والی اردلان له عبدالرحمن پاشای
سلیمانی پرسی . که بوچی نوکر و بنجیو کره کانی من هیچ
وختیک بو شخص خوم نشانه نوکری و کبر بسته یی
نانوین . وختی که شار بدر و سورکون بم هیچیان لکل

روتر

شری پولونیا و بولشویک

۱۰ سپتمبر ۹۲۰

وا درده کویت که شری ناو پولونیا و بولشویک
نزیکه پیرته وه . چونکه عسکر پولونیا له همو لایکه وه
چوه خاک روسه وه . هر دولا دیسان زور ماندون
بولشویکه کان خزیان وایه که له « ریکا » کومل
بکپریت بو قسه کردن له آشتی .

۴

روس

چونکه حکومت بولشویک ویستویتی بزور خلق
پریت بو شری پولونیا همو ولاتی « اوکرن » یاغی بوه
شالاودینی بو بولشویک . هر وا ولاتی « خروف
وخرمان وکیف ویکترینیوسلاو » له دست بولشویک
یاغی بوه .

۴

ایتالیا

زلزله یکی کوره له « روما » پنجصد کس گوشت و
بیست هزاری بی خانو کرد .

۴

چین

وا درده کویت که له چین کرانی و برسیتی زوره آمه
له بی بارانیه وه بوه . له هنی جسیکا خلق ژن و مندالی
خویان ده کوزن که به برسیتی نه مرن .

۴

روس

۱۰ سپتمبر

مرخص روس چوته « ریکا » لکل پولونیا
تحریری کفتکون .

۴

المان

دوات المان تا ایستا کلو پیل شریان امنده داوه به
انکیس وفرنسه :

بیست هزار طوپ صحراپی و بیست و
پینچ هزار طوپ مترالیوز تازه تیک دراوه سیانزه
ملیون کوله طوپ و ملیونیک و چوار صد هزار
تفنگ .

۴

روس

۱۲ سپتمبر

حکومت بولشویک بلا و اعلانی کرده که
ایشی نان زور مهم بوه رنگه لمه وه روسه کان زور
به تنک بین .

۴

هورامان

چن روز لمو بر به تحریکی هنی له دژمنه کانی خان
بهادر عادلہ خانم له البجه چن نفریک به شو جساتیری
وایان کرد که چن تفنکیکیان نا به خانوه که یه وه . چونکه
دست بچی درکوت که امانه له اهالی دزلی بون سببنی
بیانی دو « طیاره » له بغداد ره هینرا چونه سر هورامان
اوابی (بارماوه . بلخا) به بومبا به تو او خراب کران
تا ام « لات و لوتانه » نختیک تادیب بین لپاشا جعفر
سلطان و شیخ علا الدین بیا ه لکل محمد بیک و اوای تر
هاتنه لای حاکم البجه داوای بخشین و عفو ده کن له
لاینی دزلیه کانه وه .

۴

(بوچی دوله مند نابین)

کدیکی ام قصه یه بی (بوچی دوله مند نابین) رنگه کلی
کس بی توخوا اومه قصه یه اومه عقله خوا هوسی لی بی
پیاو دوله مند ده کا هوسی لی بی فقیری ده کا بی منیش
دهلم هیچ شتیک به بی هوسی خوا نابی امانه ی کرده

به عادت تو له مالی خوتا دانیشتی و کوهی له بردتاوی
سور و له ناو بفر استور خوار و زور دهکا برانبرین
(نهی که ی نابی نات بی) له سر اومه آیت و حدیث و
قصه حکیمان - زوره .

بی نهوه سر جواب سواله که ده زانی بوچی دوله مند
نابین له بر اوم شتانه یه .

(۱) خوارده بی و کورینی هتا بلین آزا و بطبیعتنه
تیوه ده دا و خرحی دهکا آخری دست له کونان
دربتر تد مینبته وه .

(۲) چاولی کری : مثلا کسیکی دوله مند جلیکی
جواز له بردهکا زوری وایه که دست مایه بیکی زور
کمی بیه له حلا خوی له کل دوله مند که دا راست
دهکاته وه و پیشی ده لاین بیه که ی جیره ی دی نو
سکه که ی قوی دی .

(۳) تملی - ایش نه کردن اوم نوعه زوره اما له قصه
کردیشا ناهزن .

(۴) - لم و فرض ادوی دهی بی به شینی و کالی
دهی خوا - هر که مزروع خود بخورد و خویده وقت
خرمنش خوشه باید چید .

(۵) حساب نه زانین و لیک نه دانه وهی پیدا کردن
و خرج کردن : مثلا - روزی رو پیه بیکی دست ده که وی
رو پیه و نیویک خرج بکا و معاشه که ی پنجا رو پیه
بیستی تری پیوه فرض بکا - بر آره که ی شش باطمان
توتولی دهی پاره ی بیست باطمان له قلمچی وهر بکری .

(۶) اسراف که به شرع و عرف و عقل درست نیه
هر خرج بکری و نخریده وه سری خزینه ی قارون بی
له بن دی - اگر سالی بکوستان نبارد بسالی دجله کردد
خشک رودی ..

(۷) ناراستی و چوقی و خیانت قصه ی قدمانه
« اگر راستی رفتی و اگر چفتی کفتی » .

(۸) سویند خواردن . درو کردن . جنبودان .
توره بون له معامله دا .
اهمانه جو له سر فرموده ی خوا و پیغمبر حرام و
بره کتی رزق هل ده کرن که وا بو له بر اوم کرده وانهی
خومان ده له مند نابین ..

(ام شعرانش بشی کمال و رؤفه)

له غیره خالیه مجاس نکارمه جبین بابی
صراحی کردن چو پیاله یار ازین بابی
له زاهد دل به آزارم له صیر صوفی بزنام
له نیو دیر مغانا مغبیچه بی داب و دین بابی
بناسور کوتو زخم دلم به . زلفه مشکینه
پنجه دهی لیوی شکر بوی مرهم بو برین بابی
له ریکای دیده وه ملک دلی خستونه ژیر حکمی
امیر بجز و بر سردار خوبان زمیں بابی
فراق فرقتی هاتو کاستان ماهه وه بی کل
له سینئه بلبل بی خاکن ناله ی حزن بابی
به آشک آل و زرد و سورمن رنکینه کاشانه
عجایب مرغزار یکه غزاله دشت چید بابی
شا کرد مکتب سعادت

محمد فائق

۶
نظیره لمر غزل رؤف

امه عمریکه که سودا سر جانیکم
دل پشیوی سیه زلف پریشانیکم
شو هتا وقت سحر کربه در بزم و کوشع
چاوه ری طلعت خورشید درخشانیکم
لت له جرکودلم کن کنه سینهم و کونی
چونکه مجروح خدنگ صف مزگانیکم

له تي وحي مکه لومه م تو خدا ای واعظ

چيڪه غمزه آفت دورا نيڪم

سینه چاکم وکول من له غم غنچه لبي

مبتلاي نڪيه زڪس فتاينڪم

آخ له داخ پرچم واکرچه وکاکول سيات

به هزار درد و بلا دی نفس آنيڪم

چيه باکم که له چاواهل جهان وک مورم

من له اقليم محبت که سلچا نيڪم

کافره کشتي بم داخه وه لطفیکی نکرد

چونکه دزانی که من کونه مسلمان نيڪم

له غم فرقت و دوری یاران وهی

تو بنواره من سر کشته چه حیرانيڪم

کاتب زاده

عبدالفتاح وهی

٤

ق - ب

امه ی له جی اوهی بوچی - ده لی بشڪو

زانه کی بسرویت -

سیل خوشی نابیته وه - خویشی دزانی ديقه بلام

دلخوشی خوی نه دانه وه أنهقی -

بل - تفره خوی ادا - دیاره خوبه قلبه دانه -

جا کوا بوخولی پیوه کات - بله بزوتکه

یه خولی چی -

بی آخنی - جا به

-

ا بوی دا اریژریت - اویش لرزی اوهی تی -

-

سا بالو کونه وه بی وایه - ده سا ده بی له

قوریش نیلی -

-

اوی به بیوه ژنی ده بی کات - به کچینی

بیگردایه -

-

اوا توتون پی که نشت - ناسکه هر میبش

پی اه کات -

-

دانی برکه ناسکه هر می ناکریت - جوت باقیه پیش

ده کریته وه -

-

ناسکه هر می امسال بری چونه - بی آوی

کیشاوه رقه -

-

سا وریابی کرفت نکا - هر کرفت بی

باشه -

-

یا سپیش بی - له برکیش بولاوه یه -

-

خته سووی له خوم دوری - وشک چاوکه

تره -

٤